

# „A hatalom nem fékezheti önmagát”

badnapot és pihenőnapot nem adunk ki. 23-án az állomány készenléti szolgálatban lesz. (...) Az V., VIII., és a XIII. kerületben megfelelő közbiztonsági erőket tartalékolunk. (...) október 23-án karhatalmi operatív törzs működik a BRFK-n. Külön létrehoztunk 10 főt, akik a főkapitányi intézkedést (...) ellenőrizni fogják, a

befolyásolja, hogy Borsod megyében – idézőjelbe teszem –, gazdasági válság van. Ha nem is klasszikus értelemben, de válságról van szó, amelyet a politikai gazdaságtanból tanultunk. (...) a munkahelyek beszüntetése az ellenforradalom évfordulójára esik. Különösen rossz a hangulat az ózdi kohászati üzemekben, ahol nagyfokú ve-



Túros András: Államtitkár elvtárs, jelentem...

rendőrtől a kapitányságvezetőig ellenőrizni fogják, hogy hogyan hajtják végre a parancsot (...)

## Megyei helyzetkép

„Államtitkár elvtárs, jelentem, a megye sajátosságai miatt én egy kicsit távolabbról közelítem meg a témát” – bocsátotta különvéleménye elé dr. Túros András r. ezds., borsodi főkapitány. „Jelenthetem, hogy Borsod megyében kiegyensúlyozott, nyugodt a politikai légkör, a párt iránti bizalom a tömegek részéről még töretlen, ugyanakkor azt is tapasztaljuk, hogy a közhangulatot igen sok feszültség és megoldatlan ellentmondás terheli. (...) Helyenként felerősödött a pesszimizmus, (...) növekszik az aggodalom, egyre többen nem bíznak a kongresszusi határozatok végrehajtásában, a VII. ötéves terv célkitűzéseinek megvalósításában. A megye állambiztonsági operatív helyzetét igen-igen kedvezőtlenül

zetőellenességet (...) tapasztalunk. Egy hónapja Németh Károly főtitkárhelyettes elvtársnak írtak levelet, amelyet több példányban sokszorosítottak (...) A levél szélsőségesen baloldali és demagóg megfogalmazásban készült. Azt írták, hogy a Szovjetunió tudtával igazi forradalommal fenyegetőznek, ha nem intézkednek, a vezetőket elzavarják. (...) a bányászok között nincs olyan feszültség, mint a kohászoknál. A bányászok az intézkedéseket (a farkaslyuki és az egyik kazincbarcikai akna bezárását – A szerk.) higgadtan, fegyelmezetten vették tudomásul. Mindezek ellenére állambiztonsági szempontból nagy figyelmet érdemelnek, mindkét terület nehezen kezelhető, mivel igen erős a munkásöntudatuk.”

A borsodi főkapitány elmondta, hogy a megyében nincs talaja a belső ellenzéknek, a budapesti ellenzék bázisépítési törekvéseit pedig megakadályozták. Észlelték

viszont az „ellenséges sajtótermékek, így a Nemzetőr, a Szittyakiürt szűkkörű terjesztését”. Borsodban Túrós ezredes szerint sokan kifogásolják, hogy a magyar sajtó indokolatlanul sokat foglalkozik az '56-os eseményekkel. Ugyanezek azt érzik, hogy a sajtó feleslegesen kelti fel az érdeklődést a múlt iránt.

## Bázisnapok

A kapitányok beszámolóit követően mindenki levonta a következtetéseket, kérdés nem volt, szünet igen. Ladvánszky Károly r. altbgy., miniszterhelyettes összefoglalta a hallottakat, kitért fontos részletekre, ti. nyugdíjas, arra alkalmas belügyiek bevonására, munkásörök mobilizálására, vala-

mint nyomatékkal kérte: „A főkapitány elvtársak főkapitányságonként a bázisnapokra külön-külön adjanak ki a személyi állomány részére egymást felismerő jelszót, ezt a személyi állomány kezelje zártan. A BRFK jól alkalmazza ezt a módszert, így elkerülhetők az egymás közötti félreértések. Pl. március 15-én „VÁRFOKRÓL VAGYOK” volt a főkapitányság belső jelszava és utána automatikusan meg is szűnt.” Ladvánszky tájékoztatása szerint, az MN vezérkari főnöke, Pacsek altbgy. parancsot adott ki a karhatalmi és fegyveres biztosítási feladatokra kijelölt MN egységek parancsnokainak. (A Magyar Néphadsereg ezen alakulatai tehát belügyi vezetők, főkapitányok rendelkezésére álltak volna...) „Első lépcsős karhatalmi erő a rendőrség – indult Ladvánszky a kályhától –, ezt követi a munkásörök, a határőrség és legvégül az MN katonai alakulatai. Helytelen dolog kocsmai vereke-

## OPERATÍV NAPI JELENTÉSEK

OKTÓBER 22-én reggel 08 óráig 152 nyugati újságíró és 7 TV-stáb, 23-án reggel 08 óráig 38 nyugati újságíró és 1 TV-stáb lépett be az országba. (...) Járják a várost, és sorra látogatják az ellenforradalom hírhedt helyszíneit (...)

BUDAPESTEN magánlakáson zártkörű összejöveteleket terveznek tartani. Cél az 1956-os ellenforradalomról történő megemlékezés. Adataink keletkeztek arra vonatkozóan, hogy Csoóri Sándor és Csurka István író lakásán is hasonló jellegű összejövetelt szerveznek. Esztergályos fedőnevű bizalmas nyomozás célszemélye is ezeitől elóttünk ismeretlen magánlakására megy a fenti céllal. Intézkedés: Esztergályos részvételét illetve a lakáson történeteket hálózati úton ellenőrizzük.

ESZTERGÁLYOS fedőnevű bizalmas nyomozás célszemélye folyó hó 20-án elmondta X-nek (Név kifestve – A szerk.), hogy felsőbb vezetés utasítására neki kell tartani a kapcsolatot a Csehszlovákiában élő Duray Miklóssal és a vele történő személyes megbeszélés céljából tervezi november 5-től 7-ig történő csehszlovákiai utazását és a kapcsolat felvételét. (...)

ISMERETLEN személy telefonon bejelentést tett, mely szerint egy SZÉLES ISTVÁN nevű személy és társai október 23-án „provokációs jellegű dolgokat szerveznek” Székesfehérváron. Intézkedés: (...) ak-

ciócsoport intézkedik nevezett és társai elfogására.

SOLT OTTILIA (...) lakásán szalmazda anyagokat árusított.

A BÁCS-KISKUN MEGYEI Mentelek külterületén ismeretlen tettes az úttestre mintegy két és fél kilométeres szakaszon, összesen 20 helyen az ellenforradalmat dicsőítő, függetlenséget, szabadságot követelő, ellenséges szöveget írt kréta, spray festék alkalmazásával.

A SZERV beosztottai biztosítási feladatuk végzése során f. hó 23-án 10.30 és 11.00 között a Kozma utcai temető 301-es parcellájánál észlelték EÖRSI ISTVÁN – ismert ellenzéki személy, valamint LEWIS DAVID és INGRID HELGA angol állampolgárok megjelenését.

ISMERETLEN férfi f. hó 23-án 9.36 és 9.38 között felhívta telefonon az Országházat és közölte: 9.58 órakor a Parlament a levegőbe repül.

EGY TAKARÍTÓNŐ 9.30 és 10.00 óra között a Parlament főbejáratán be akart menni. Drasztikusan szidalmazta a kormányöröket, akik felszólították a távozásra, majd átadták az V. kerületi rendőrkapitányságnak.

A BM III/II CSOPORTFŐNÖKSÉG jelentette, hogy a Videoton Pártbizottság Titkáráról szerzett – nem ellenőrzött információ szerint – gyermeke, aki a szovjet nagykövetség Vágány uti általános iskolájában tanult, azért nem ment október 23-án